

Utvärdering av handlingsplan för utveckling av specialundervisning vid Ålands yrkesgymnasium

Ålands gymnasium inlämnade 23.10.2019 på uppdrag av Ålands landskapsregering en handlingsplan för utveckling av specialundervisningen vid Ålands yrkesgymnasium.

Utbildnings- och kulturavdelningen har i beslut ÅLR 2019-4767, 1.12.2020 antecknat handlingsplanen för kännedom samt givit Ålands gymnasium i uppdrag att göra en utvärdering över de åtgärder som förverkligades inför läsåret 2019-2020 samt de åtgärder som förverkligas under läsåret 2020-2021 inom ramen för denna. Utvärderingen ska vara landskapsregeringen tillhanda inom januari 2021.

Åtgärder som finns beskrivna i handlingsplanen inför läsåret 2019-2020

En personlig utvecklingsplan uppgjord för studerande inom kompetensområdet för lokalvård

- En personlig utvecklingsplan är uppgjord åt den enda studerande som är antagen inom kompetensområdet. Själva uppgörandet av planen har inte vållat problem, svårigheterna har varit att förverkliga planen.
- Svårigheter har bl.a. bestått av brist på LIA plats under Covid-pandemin
- Att endast ha en eller ett få tal studerande på en utbildning försämrar kvaliteten. Studerande har inga klasskamrater att diskutera och utvecklas med. Känslan av social samhörighet är viktigt för de studerande.
- De gånger den studerande har fått undervisning tillsammans med andra har motivationen varit betydligt högre.
- Att ha en lärare per studerande är inte ekonomiskt hållbart.

Förverkligande av utbildningarna och utvärdering av resursbehovet

- Att inom de gemensamma examensdelarna blanda studerande från olika utbildningsprogram men som är på samma årskurs har varit pedagogiskt ett bättre alternativ än att ha studerande från samma utbildningsprogram men från olika årskurser. Förverkligande av gemensamma ämnen har även bidragit till att resursbehovet har varit mindre gällande assistenter.

Samarbetsmöte med grundskolans träningsundervisning angående information om yrkesträningsprogrammet för vårdnadshavare

- Möten har hållits och dessa har uppskattats. På detta sätt har vi fått en direktkontakt med vårdnadshavare och gett dem en möjlighet att se utrymmen och höra om utbildningen innan de eleverna har gjort sin ansökan.
- I samtalen har det framkommit att vårdnadshavarna inte har trott att informationen som ÅYG skickar ut om det allmänna informationstillfället berör dem. Men när de fått inbjudan personligen via träningsundervisningen har det fungerat.

Samarbetsmöte med grundskolornas elevhandledare för att informera om specialundervisningen för studerande med anpassade vitsord

- Möte har hållits med elevhandledare på hösten (sep-okt) i samband med att katalogen har gått i tryck.
- Elevhandledarnas kunskaper gällande specialundervisningen har visat sig vara bristfällig.
- I och med att grundskolan har integrerat elever med behov av stöd och handledning i stora grupper, tror vårdnadshavare att utbildningen inom yrkesgymnasiet är uppbyggd på samma sätt, vilket inte är fallet.
- Kunskapen om att studerande får en gymnasieexamen även inom specialundervisningen finns inte ute i samhället.

Utbildningsmessa för att presentera utbildningen inom specialundervisningen för studerande med anpassade vitsord

- Utbildningsmässan inför läsåret 2019-2020 genomfördes enligt gammalt mönster där specialundervisningen presenterades skilt
- Utbildningsmässan inför läsåret 2020-2021 genomfördes till vissa delar digitalt och ÅYG åkte ut till de olika högstadierna. Då presenterades utbildningen till fastighetsskötare tillsammans med de övriga tekniklinjerna och utbildningen till kock tillsammans med den andra kockutbildningen. Konceptet upplevdes som mera positivt, men vi vet inte ännu om detta påverkar antalet ansökningar.

Revidering av läroplanen inom yrkesträningsprogrammet i enlighet med landskapsregeringens direktiv

- Läroplanen är reviderad.

Läroplanerna inom specialundervisningen godkända av styrelsen samt skickade till landskapsregeringen för kännedom

- Klart

Utvärdering av val av examensdelar, fördelning av delmål och placering i perioder

- Ändringar har gjorts gällande examensdelarnas placering i perioder i de fall där brister har upptäckts. Ändringar har resulterat till mera koncentrerade examensdelar och bättre spridning av yrkesprov.
- Nya val av examensdelar som skolan erbjuder har gjorts. Detta för att förbättra de studerandes möjlighet att gå ut på LIA och att få ett arbete efter avslutad skolgång.

Uppgörande av PUK för studerande

- En PUK är uppgjord för varje studerande i enlighet med direktiven.
- Rutiner för hur läraren anpassar bedömningen utgående från individens behov är inte uppgjorda. Svårt att ge direktiv när varje individ är unik.

- Skillnaden mellan att anpassa bedömningen eller att anpassa krav på yrkesskicklighet är nytt och behöver implementeras hos lärarna för att de ska känna sig säkra.

Åtgärder som finns beskrivna i handlingsplanen inför läsåret 2020-2021

Planering av undervisningen för nya studerande inom yrkesträningsprogrammet i samarbete med träningsundervisningen

- Har fungerat bra och var ytterst behövlig
- Praodagarna har underlättat överföringen mellan stadierna och bidragit till en trygghet hos de studerande. Nu känner de till våra utrymmen, vet vem lärarna är och kan våra rutiner.
- **Beräkning av resursbehovet gällande lärare och assistenter**
- Svårt att beräkna resursbehovet när antalet studerande varierar mellan 0 och 8 personer.
- Resurserna planerats utgående från den information som vi har fått. Det är bra att på förhand veta hur många sökande som kommer från grundskolan inom YTP.

Förverkligande av planen att anställa specialklasslärare för att undervisa i gemensamma ämnen både för de studerande inom specialundervisningen och inom yrkesträningsprogrammet

- Denna satsning har visat sig vara mycket lyckad.
- De studerande har känt sig trygga när läraren känner dem. Istället för att behöva misslyckas har de studerande givits utmaningar och undervisning på sin egen nivå i alla olika ämnen. Det har varit roligt att lära sig.
- Kontinuiteten är speciellt viktigt för dessa studerande.

Sammanfattning

Man kan konstatera att Ålands yrkesgymnasium fortsatt att utveckla specialundervisningen samt att många av de vidtagna åtgärderna visat sig vara lyckade. Fortsatt förbättring av dialogen med grundskolan är av största vikt för att förmedla kunskap om vad yrkesinriktad specialundervisning och yrkesträningsprogrammet kan bidra med. Ålands gymnasium kommer att lägga ännu större fokus på marknadsföring av programmen inför den gemensamma antagningen 2021.